

**A 2009-es svéd elnökség
programjának kulturális
vonatkozásai**

A 2009-es svéd elnökség programjának kulturális vonatkozásai

2009 második felében Svédország veszi át a képzeletbeli stafétát Prágától, soros elnökként az Európai Unió Tanácsát fél éven keresztül a skandináv ország irányítja. Kulturális programjában kiemelten kezeli a kultúrához és a médiához való hozzáférés megkönnyítését, valamint az ifjúságpolitikát.

Kultúra a trió elnökség közös programjában

Az EU 2007 elején indította el a „trió-programot”, melynek lényege, hogy három egymást követő tagállam saját munkaprogramja mellett egy közös, 18 hónapot átfogó tervet is kidolgoz. A kezdeményezés célja a folytonosság biztosítása a tagállamok tevékenysége között. A trió-program leginkább afféle katalógusnak tekinthető, a tervezett témák, tevékenységek felsorolásával.

Franciaország, Csehország és Svédország hármas elnökségének kulturális programja az *Európai Kulturális Menetrend* és a *Tanács 2008-2010-es Kulturális Munkatervének* végrehajtására fókuszál. Különös figyelmet fordítanak a **kultúra hozzáférhetőbbé tételére**, valamint az **oktatás és a kultúra kapcsolatának erősítésére (összhangba hozására)**. A három tagállam a **kulturális sokszínűség hangsúlyozását** is céljának tekinti. Céljuk *A kultúrák közötti párbeszéd európai éve 2008* kezdeményezés népszerűsítése, eredményeinek továbbvitele is.

A hármas elnökség rá kíván világítani a **kulturális és kreatív szektor szerepének jelentőségére** a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás és a fenntartható fejlődés területén. Fejlesztik továbbá a kulturális termékek piacát, a kulturális szférában dolgozó szakemberek munkakörülményeit, valamint a **művészek és gyűjtemények mobilitását** is elősegítik. Céljaik között szerepel elkötelezettségük nyomatékosítása a **kulturális örökség támogatása** mellett. Ezen a területen a digitalizálás kiemelt fontosságú – ehhez kapcsolódóan már megvalósult, 2008 végén útjára indult az Európai Digitális Könyvtár (www.europeana.org).

Audiovizuális téren arra törekednek, hogy a Bizottság kezdeményezéseivel összhangban **fejlesszék az interneten fellelhető európai kulturális tartalmat** úgy, hogy közben a szerzői jogok ne sérüljenek. A hármas elnökség hozzájárul továbbá a tagállami **közszolgálati televíziózásról szóló jegyzőkönyv** végrehajtásához is, mellyel biztosítják, hogy a közszolgálati televíziók helyt tudjanak állni az új, digitális környezetben is. A **többszínűséget** elsősorban a **nyelvtanulásra ösztönzéssel** támogatják. Arra bátorítják az európaiakat, hogy már általános iskolában két nyelvet tanuljanak a gyerekek, illetve a felsőoktatásban és a szakképzésben is fejlesztik a nyelvtanulást. A kezdeményezéssel a nyelvtudás fontosságára szeretnék felhívni a figyelmet az interkulturális készségek és az európai versenyképesség szempontjából.

Kultúra a svéd elnökség programjában

2009. július 1-jén a francia, cseh és svéd hármas elnökség utolsó tagjaként Svédország megkezdte az Európai Unió Tanácsának féléves irányítását.

Friedrik Reinfeldt miniszterelnök csapatának legfőbb feladata az, hogy szembenézzen napjaink viharos helyzetének kihívásaival, és mind teljesebben megvalósítsa a hármas elnökség közös programjában foglalt feladatokat, ezzel lezárva a három európai ország szoros együttműködésén alapuló, 18 hónapos elnöklést.

A svéd elnökség hivatalos programját 2009. július 15-én ismertették az Európai Parlamentben. Ez alapján kulturális tevékenységében és rendezvényeiben Svédország egy **modern, nyitott, határok nélküli kultúra** megvalósítására törekszik, hiszen a kultúra az a tényező, amely meghatározza, és folyamatosan formálja az európai népet, benne pedig Svédország identitását. Ezért is kap nagy hangsúlyt irányadó programjában az **audiovizuális terület** fejlesztése, valamint a **többynyelvűség** elősegítése. Az Elnökség kulturális prioritásai között szerepel természetesen az **EU Kultúra keretprogramjának népszerűsítése**, illetve a 2008-2010 közötti időszakra készült **kulturális munkaterv** továbbvitele is.

Ifjúságpolitika svéd módra

Napjainkban, amikor a társadalmat az elöregedés és a mélyülő válság fenyegeti, az elnökség a fenntartható fejlődés és növekedés alapjának a fiatalok élet- és munkakörülményeinek javítását tartja, hiszen ők az oktatás és a munkaerőpiac motorjai. Ezért kiemelt célként kezelik a megegyezést az ifjúságpolitika terén megvalósuló európai együttműködés jövőbeli irányvonalában és az **új közös célok és prioritások meghatározását az ifjúságpolitikai együttműködésben a 2010 utáni időszakra**.

Ennek érdekében júliusban nagyszabású konferenciát rendeztek Göteborgban **a gyerekek és fiatalok kreativitásáról és kulturális szokásairól** (*A kreatív generáció támogatása – konferencia a gyerekek és fiatalok kreativitásáról és ennek a kultúrára és a médiára gyakorolt hatásáról*), melynek célja a tagállamok közötti információ- és tapasztalatcsere volt arról, hogyan lehetne – a közintézmények segítségével – a fiatalok **kultúrához való hozzáférését** garantálni. Emellett a konferencia segítséget nyújtott abban, hogy többet megtudjunk az új kulturális és médiakörnyezet lehetőségeiről és problémáiról és abban is, hogy hogyan tudnak a hagyományos kulturális intézmények továbbra is vonzóak és hozzáférhetőek maradni az új generáció számára.

„Tudástrió” – oktatás, kutatás, innováció

A **Kreativitás és Innováció Európai Éve 2009** program jegyében az elnökség kiemelten fókuszál a „tudástrió”, vagyis az oktatás, kutatás és innováció hármas kapcsolatának, illetve együttműködésének javítására – amit a felsőfokú oktatási intézmények modernizációjával is erősíteni kíván. Emellett igyekszik bátorítani és támogatni a gyerekek és fiatalok **minél szélesebb körű hozzáférését a kultúrához és a médiához**, és bővíteni lehetőségeiket, hogy fejleszthessék kreativitásukat. Ez segítheti egy nyitottabb és dinamikusabb Európa kialakulását, **egy kreatív generáció születését**, s növelheti a kreatív szektor fontosságát a társadalom fejlődésében.

Ennek előremozdítása érdekében rendezték meg augusztus végén az *Európa jövőjének alakítója – a „tudástrió”* című konferenciát Göteborgban, amely a „tudástrió” szerepét hivatott meghatározni, többek között tudományos és művészeti területen.

Az **oktatás és a képzés terén** megvalósuló európai együttműködés közös stratégiai keretrendszerének (*„Oktatás és képzés 2020”*) prioritásai közül a svéd elnökség kiemelten kezeli a **tanárok szakmai képzését**, valamint az iskolavezetés felelősségét a cél elérésében.

A svéd elnökség ideje alatt újabb **informális találkozót** rendeztek az EU tagállamok oktatási és kulturális minisztereinek részvételével. A konferencia annak a rendezvénysorozatnak a folytatása, amelyet az UNESCO 2001. évi Kulturális Sokszínűség Nyilatkozata alapján évente 3-4 alkalommal rendeznek meg, s célja a **kultúrák közötti információcsere** elősegítése a **kulturális sokszínűség** megőrzése mellett. A találkozót ez alkalommal szeptember 23-24-én Göteborgban tartották, fő témája, pedig annak megvitatása volt, hogy hogyan lehet európai szinten úgy képezni a tanárokat, hogy diákjaik minél jobb eredményeket érjenek el.

Fontosabb kulturális rendezvények a svéd elnökség ideje alatt

2009. augusztus-október: *Black/North SEAS* – 11 ország művészeinek részvételével készült zenés, táncos, audiovizuális, színházi előadások az EU Kultúra keretprogramjának támogatásával, melyek helyszíne és témája mindig különleges, mint például klímaváltozás, migráció, vagy posztindusztriális hanyatlás.

2009. szeptember 3-18. Stockholm: *Az ismeretlen európaiak* - az ausztriai Kurt Kaindl és Karl Markus Gauss fotókiállítása, amely Európa legkisebb nemzeti és etnikai csoportjait mutatta be, olyan kisebbségeket, amelyek meg tudták őrizni saját nyelvüket és identitásukat, s ezzel járulnak hozzá Európa kulturális, vallási és etnikai sokszínűségéhez.

2009. szeptember 5. – november 15. Göteborg: *Csodálatos Világ* – Nemzetközi Kortárművészeti Fesztivál

2009. szeptember 24. – október 5. Visby, Växjö, Göteborg: *Figyelj a világra!* – a Nemzetközi Kortárs Zenei Társaság zenei napjai– nemzetközi zenei fesztivál 50 ország előadóinak részvételével. A rendezvényhez egy szemináriumsorozat is tartozik, melynek keretében a résztvevők tapasztalatot cserélhettek, és megismerhették egymás kultúráját.

2009. december 8-9. Malmö: A svéd elnökség kulturális programjának lezárása egy kétnapos rendezvénysorozattal.

Főbb nemzetközi konferenciák:

2009. július 29-30. Göteborg: *A kreatív generáció támogatása – konferencia a gyerekek és fiatalok kreativitásáról és ennek a kultúrára és a médiára gyakorolt hatásáról*

2009. augusztus 31. – szeptember 2. Göteborg: *Európa jövőjének alakítója – a „tudástrió”*

2009. szeptember 12-14. Stockholm: *Az ifjúságpolitikai együttműködés jövője az Európai Unióban*

2009. november 12-13. Stockholm: *A szak- és felnőttképzés szerepe a ma és a holnap kihívásainak leküzdésében*

2009. november 17-18. Uppsala: *Nemek közti különbségek a tanulmányi eredményben*

2009. december 16-17. Stockholm: *A Kreativitás és Innováció Európai Éve 2009 programsorozat záró konferenciája*

Bővebb információ:

A KultúrPont Iroda honlapján:

www.kulturpont.hu

A svéd elnökség honlapja:

www.se2009.eu/